

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Na podlagi tretjega odstavka 33. člena Zakona o vajeništvu (Uradni list RS, št. 25/17) je Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje na 168. seji, dne 16. 11. 2018, določil

NAVODILA ZA IZVAJANJE VMESNIH PREIZKUSOV V VAJENIŠTVU

Ta navodila določajo način in postopek opravljanja vmesnega preizkusa, imenovanje nadzornika, in pristojnosti nadzornika za vmesni preizkus (v nadaljevanju nadzornik), varstvo pravic vajencev v postopku izvajanja vmesnega preizkusa ter dokumentacijo o vmesnem preizkusu.

1. Namen vmesnega preizkusa

Enkrat v času vajeniškega razmerja, praviloma do zaključka praktičnega usposabljanja z delom v drugem letniku, se preveri uspešnost doseganja potrebne usposobljenosti in znanja vajenca po načrtu izvajanja vajeništva. Hkrati se preveri način izvajanja vajeništva pri delodajalcu. Ob tem se svetuje delodajalcu in vajencu o nadaljnjem praktičnem izobraževanju vajenca.

Podlaga za preverjanje doseganja potrebne usposobljenosti in znanja vajenca so operativni učni cilji iz 1. točke načrta izvajanja vajeništva, kjer je določeno, katere operativne učne cilje je vajenec osvojil pri delodajalcu do vmesnega preizkusa.

Vsebino vmesnega preizkusa določita nadzornik in mentor na kraju vmesnega preizkusa po opravljenem razgovoru in pregledu dokumentacije.

Z opravljenim vmesnim preizkusom vajenec lahko nadaljuje praktično izobraževanje.

Na vmesnem preizkusu se opravi tudi strokovna presoja delodajalca:

- izpolnjevanje materialnih pogojev: prostor in oprema,
- izpolnjevanje kadrovskih pogojev: pedagoško-andragoška usposobljenost mentorja, kompetence, ki jih izkazuje mentor, strokovna in pedagoško andragoška usposobljenost drugih izobraževalcev,
- spodbudno delovno okolje (klima) za učenje.

2. Podlage za izvedbo vmesnega preizkusa

Preverjanje uspešnosti doseganja potrebne usposobljenosti in znanja vajenca se izvaja na podlagi:

- načrta izvajanja vajeništva za posameznega vajenca,
- vajeniškega dnevnika 1. in 2. letnika in
- zbirnika ocen ali mnenj mentorja oziroma drugih oblik povratnih informacij o doseženih operativnih učnih ciljih do vmesnega preizkusa (v nadaljevanju zbirnik ocen).

Vmesni preizkus se dokumentira z zapisnikom, ki ga podpišeta nadzornik in mentor.

Način izvajanja vajeništva se ugotavlja na podlagi ocene usklajenosti načrta izvajanja vajeništva, vajeniškega dnevnika in zbirnika ocen.

3. Izvajalci vmesnega preizkusa

Vmesni preizkus organizirajo in izvajajo zbornice, ki imajo javno pooblastilo za izvajanje nalog s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja v skladu z zakonom, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje in v skladu z zakonom, ki ureja vajeništvo (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) ter imajo sklenjene pogodbe o vajeništvu in registrirane načrte izvajanja vajeništva.

Izvajalec koordinira organizacijo vmesnih preizkusov z delodajalci in šolami, ki izvajajo vajeniško obliko izobraževanja in so sopodpisnice načrtov izvajanja vajeništva.

Izvajalec vmesnih poizkusov nudi strokovno in tehnično administrativno podporo nadzornikom, ki opravljajo vmesne preizkuse pri delodajalcih.

4. Kraj izvajanja vmesnega preizkusa

Vmesni preizkus se izvaja individualno pri delodajalcu, s katerim ima vajenec sklenjeno vajeniško pogodbo. Vajenec opravlja vmesni preizkus v delovnih prostorih, kjer se je praktično usposabljal.

5. Pogoji izvajanja vmesnega preizkusa

Materialne pogoje in opremo za opravljanje vmesnega preizkusa zagotovi delodajalec.

Strokovno in tehnično administrativno podporo nadzornikom, ki opravljajo vmesne preizkuse pri delodajalcih nudi izvajalec vmesnih poizkusov, kjer je registrirana pogodba vajenca.

6. Izvajanje vmesnega preizkusa pri delodajalcu z večjim številom vajencev

Delodajalec, ki ima več vajencev, lahko določi red za izvajanje vmesnih preizkusov (v nadaljevanju izpitni red), s katerim uredi organizacijo in izvedbo vmesnih preizkusov v svoji organizaciji. Izpitni red se v tem primeru posreduje izdajalcem vmesnega preizkusa do konca koledarskega leta. Izpitni red delodajalcev je podlaga za nadaljnje usklajevanje in razporejanje nadzornikov.

7. Imenovanje nadzornikov za vmesni preizkus

Nadzornika imenuje pristojna zbornica za vajenca, ki ima pri njej registrirano vajeniško pogodbo in podpisan načrt izvajanja vajeništva.

Če nadzornik ne more ali ne sme sodelovati pri opravljanju vmesnega preizkusa, izvajalec imenuje njegovega namestnika

Na vmesnem preizkusu je vedno prisoten mentor vajenca, ki opravlja vmesni preizkus.

8. Pogoji za imenovanje nadzornikov

Za nadzornika je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je državljan Republike Slovenije ali druge države članice Evropske unije,
- ima najmanj srednjo poklicno izobrazbo in
- ima najmanj pet let delovnih izkušenj v stroki v gospodarstvu, oziroma šolskih ali drugih izobraževalnih institucijah in
- ima znanja s področja ugotavljanja pridobljenih praktičnih znanj vajencev.

9. Dolžnost vestnega opravljanja nalog nadzornika

Nadzornik mora vestno opravljati dolžnosti v zvezi z delom na vmesnih preizkusih. Nadzornik mora takoj, ko izve za razlog, zaradi katerega ne bi mogel ali zaradi obstoja izločitvenega razloga ne bi smel

opraviti svoje dolžnosti kot nadzornik na vmesnem preizkusu, kamor je razporejen, obvestiti uradno osebo izvajalca vmesnih preizkusov.

Nadzornik je pri svojem delu strokovno neodvisen in svoje odločitve sprejema na podlagi lastnih strokovnih prepričanj upoštevajoč vse dejansko relevantne podatke, dokumentacijo in okoliščine, ki se tičejo konkretnega primera.

Nadzornik mora spremljati predpise in razvoj strokovnih področij, za katere je imenovan.

Izvajalec vmesnih preizkusov zagotavlja usposabljanje nadzornikov.

10. Dolžnost vajenca vmesnem preizkusu

Vajenec se je dolžan odzvati vabilu na vmesni preizkus, predložiti dnevnik vajeništva za prvi in drugi letnik do obdobja izvajanja vmesnega preizkusa, opraviti in zagovarjati delovne preizkuse, izdelke ali storitve, ki jih določita nadzornik in mentor vajenca, ki opravlja vmesni preizkus ter opraviti razgovor z nadzornikom.

11. Naloge nadzornika

Nadzornik vodi postopek vmesnega preizkusa, vodi pogovore z mentorjem in vajencem ter po potrebi z odgovorno osebo pri delodajalcu in je odgovoren za pregled in izpolnjevanje dokumentacije vmesnega preizkusa.

Nadzornik lahko v primeru, da vajenec ne spoštuje varnostnih predpisov, prekine izvajanje vmesnega preizkusa.

Mentor vajenca organizira in spremlja opravljanje delovnih preizkusov in drugih nalog, ki se izvajajo na vmesnem preizkusu.

12. Rokovnik izvajalca za vmesne preizkuse

Izvajalec pripravi rokovnik izvajanja vmesnih preizkusov pri delodajalcih, za katere vodi register sklenjenih vajeniških pogodb, najmanj 60 dni pred začetkom obdobja za vmesne preizkuse, ki so določeni v načrtih izvajanja vajeništva.

Obrazec za pripravo Načrt izvajanja vajeništva je priloga teh navodil.

Rokovnik izvajanja vmesnih preizkusov izvajalca zajema naslednje podatke:

- datume vmesnih preizkusov pri delodajalcih
- lokacije
- identifikacijske podatke vajencev in delodajalcev
- imena in priimke nadzornikov.

13. Obveščanje o vmesnih preizkusih

Izvajalec najmanj 15 dni pred vmesnim preizkusom obvesti delodajalca, mentorja, vajenca in nadzornika o kraju, datumu, času in poteku izvedbe vmesnega preizkusa.

Nadzorniku poleg obvestila posreduje Načrte izvajanja vajeništva za vajence, ki bo za katere bo izvedel vmesni preizkus.

14. Potek vmesnega preizkusa

Nadzornik prejme dokumenta, ki sta podlaga za vmesni preizkus iz 2. poglavja teh navodil od vajenca in njegovega mentorja na lokaciji vmesnega preizkusa.

Nadzornik na podlagi pregleda dokumentacije in razgovora z mentorjem, vajencu določi delovni preizkus, izdelek ali storitev za vmesni preizkus.

Delovni preizkus, izdelek ali storitev mora biti v skladu z operativnimi učnimi cilji, ki so dogovorjeni z načrtom izvajanja vajeništva do opravljanja vmesnega preizkusa.

Dnevnik in zbirnik ocen se po opravljenem vmesnem preizkusu vrne vajencu oziroma njegovemu mentorju.

15. Omejitve za izbor delovnih preizkusov, izdelkov in storitev za vmesni preizkus

Pri pripravi nabora delovnih preizkusov, izdelkov in storitev za vmesni preizkus morajo predlagatelji upoštevati naslednje kriterije:

- vmesni preizkus za vajenca lahko traja največ 60 min vključno z zagovorom in razgovorom, ki ni vezan na delovni preizkus, izdelek ali storitev,
- da vajenec nalogo, ki mu je bila dodeljena za vmesni preizkus, opravi samostojno,
- pri izboru delovnih preizkusov, izdelkov ali storitev mora nadzornik za vmesne preizkuse poleg dokumentacije, upoštevati konkretne razmere in možnosti pri delodajalcu v trenutki izvajanja vmesnega preizkusa,
- nadzornik za vmesni preizkus lahko vajencu določi največ 3 delovne preizkuse.

16. Trajanje vmesnega preizkusa pri delodajalcu

Obisk pri delodajalcu lahko traja največ 90 min.

Uvodni razgovor, pregled dokumentacije vajenca in mentorja ter določitev načina preverjanja usposobljenosti in znanja vajenca lahko traja največ 15 min.

Razgovor z mentorjem ali delodajalcem o izvajanju vajeništva lahko traja največ 15 min.

17. Ocenjevanje vmesnega preizkusa

Vajenca se na vmesnem preizkusu ne ocenjuje.

Nadzornik poda mnenje o uspešnosti doseganja potrebne usposobljenosti in znanja ter strokovno presojo delodajalca.

Nadzornik je dolžan na koncu vmesnega preizkusa ustno seznaniti vajenca in mentorja o uspešnosti doseganja potrebne usposobljenosti in znanja, ki jo zapiše v zapisnik o vmesnem preizkusu.

Delodajalec prejme mnenje nadzornika o strokovni presoji delodajalca v pisni obliki.

Mnenji o uspešnosti doseganja potrebne usposobljenosti in znanja in o strokovni presoji delodajalca sta sestavni del zapisnika o vmesnem preizkusu.

18. Dokumentacija vmesnega preizkusa

Za vmesnih preizkusih se vodi dokumentacija, ki vsebuje:

- sklepe o imenovanjih nadzornikov
- zapisnike vmesnih preizkusov

Zapisnik o vmesnem preizkusu podpišeta nadzornik in mentor vajencu.

19. Evidenca o vmesnih preizkusih

Izvajalec vodi evidenco o vmesnih preizkusih, skladno z zakonom, ki ureja evidence srednjega poklicnega izobraževanja.

20. Varovanje osebnih podatkov

Zbiranje in varovanje osebnih podatkov pri vmesnem preizkusu se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

21. Prenehanje izvajanja vmesnih preizkusov

Če izvajalec vmesnih preizkusov preneha izvajati vmesne preizkuse zaradi prenehanja javnega pooblastila, evidenco iz 26. točke teh Navodil prevzame ministrstvo, pristojno za srednje šolstvo, ki lahko to evidenco preda v upravljanje in hranjenje drugemu izvajalcu oziroma drugi strokovni instituciji.

Dr. Boris Dular
Predsednik Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje

Priloge:

Priloga 1: Zapisnik o vmesnem preizkusu (obrazec)

Priloga 2: Načrt izvajanja vajeništva (obrazec)

Priloga 1**Zapisek o opravljanju vmesnega preizkusa v vajeniški obliki izobraževanja**Vajenec/ka: _____
(IME IN PRIIMEK)Šola: _____
(NAZIV ŠOLE)Izobraževalnega program: _____
(NAZIV IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA)Številka pogodbe: _____
(PRISTOJNA ZBORNICA, ŠTEVILKA REGISTRACIJE)

Datum registracije Načrta izvajanja vajeništva: _____

Datum vmesnega preizkusa: _____

Delodajalec/Kraj izvedbe: _____
(NAZIV IN NASLOV DELODAJALCA)Mentor: _____
(IME IN PRIIMEK)

Delovni preizkusi, izdelki oz. storitve, ki jih je nadzornik za vmesne preizkuse določil vajencu **na podlagi pregleda vajeniškega dnevnika in zbirnika ocen** operativnih učnih ciljev za vmesni preizkus, ki ga je predložil mentor vajenca, ki opravlja vmesni preizkus:

1. _____
2. _____
3. _____

(Mnenje označite z X v ustrezni rubriki)

Doseganje kompetenc vajenca	<i>neustrezno</i>	<i>delno ustrezno</i>	<i>ustrezno</i>	<i>odlično</i>
Strokovnost izbora in uporabe materialov, (živil), strojev, naprav in pripomočkov				
Strokovnost postopkov izvedbe				
Kakovost (uporabnost) izvedbe izvedenih delovnih preizkusov oziroma izdelka.				
Upoštevanje higienskih, varstvenih, ekoloških in drugih predpisov				
Upoštevanje ekonomičnosti porabe materiala, energije in časa				
Estetski izgled (dokumentacije, izdelka)				
Komuniciranje s sodelavci in uporaba strokovnega izrazoslovja				
Organiziranost in sistematičnost pri delu				
Pravilno in natančno vodenje vajeniškega dnevnika				
Strokovnost predstavitve opravljenih delovnih preizkusov oziroma izdelka in predlogov za izboljšave				

Opombe nadzornika

Mnenje nadzornika o uspešnosti doseganja potrebne usposobljenosti in znanja vajenca skladno z Načrtom izvajanja vajeništva

- Vajenec/ka dosega usposobljenost in znanje, za katere so se vajenec, delodajalec in šola obvezali s podpisom načrta izvajanja vajeništva.
- Vajenec/ka izkazuje pomanjkljivosti na področjih, kjer je nadzornik določil neustrezno doseganje pričakovanih kompetenc.

Mnenje nadzornika o delodajalcu in mentorju

	UREJENO da/ne	PREDLOG DOPOLNITEV
Zbirnik ocen operativnih učnih ciljev		
Materialni pogoji		
- prostor		
- oprema		
Kadrovski pogoji		
- PAI mentorja		
Delovno okolje		

Potrjujem, da je bil vmesni preizkus izpeljan ob upoštevanju določil zakona o vajeništvu in v skladu z Navodili zbornic za izvajanje vmesnih preizkusov v vajeništvu 2018

1. nadzornik _____ podpis _____

2. mentor/ica _____ podpis _____

Priloga 2

Obrazec: Načrt izvajanja vajeništva (NIV)